

Casa de l'Escriga de dalt

Gisclareny

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Damunt d'uns prats del coll d' Escriga a sota dels Castellots i al costat del camí GR.107
Emplaçament	Pista de Bagà a Gisclareny pel Coll d'Escriga (PK.10) seguir marques de GR. 107 i verdes i blanques (ruta g i i) Fins als prats.
Alçada:	1400
Coordenades:	
Latitud:	42.25508
Longitud:	1.79302
UTM Est (X):	400440
UTM Nord (Y):	4678803

Classificació

Número de fitxa	08093 - 84
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Modern Popular
Segle	XVII-XIX
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Completament enderrocada i coberta de runa i vegetació enmig dels prats de sota dels Castellots i a la dreta de la pista forestal
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08092A009000060000YT
Fitxes associades:	
Coll d'Escriga	
Tram del Camí ral de Bagà a Saldes passant per Gisclareny	
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella

Data de registre de la fitxa: dl., 02/12/2019 - 01:00

Descripció

Ruïnes de l'antiga casa del coll d'Escriga situada en uns prats i camps de conreu a l'est del coll i al damunt de les coves de Cal Bisbe en uns planells que s'orienten en sentit sud. De l'antiga construcció, avui completament enrunada se'n pot distingir amb més o menys precisió la seva antiga planta quadrangular amb la part baixa de es cantonades visible en pedra picada i part del mur sud i est en obra de maçoneria de pedra mal treballada, escairada i unida amb morter de calç de color marró argilós i també en sec. La porta no es pot distingir el seu emplaçament tot i que pensem que s'obria a llevant on hi hauria hagut l'era de la casa i possiblement algun cobert o pallissa, avui del tot desapareguts entre la runa i la vegetació. Per les característiques de l'arquitectura del lloc sembla ser que aquesta construcció hauria estat formada per un cos quadrangular de dues crugies amb una PB + 1PP i sota teulada amb coberta a dues vessants de teula ceràmica damunt de llatges i cavalls de fusta.

Observacions:

Segons F. Caballè (Caballè i Cantalapiedra, F ob.cit, 1995) esmenta que "en un document del segle XVIII ens dona notícia de l'existència d'una creu termenal, avui desapareguda al coll de l'Escriga. Justament era situada a l'est del camí que baixa del coll d'Escriga al Comellar" P. 41

Història

Desconeixem l'origen d'aquesta casa que segurament es remuntaria a inici de l'època moderna. Segons Martín, la casa de l'Escriga comença a ser esmentada el 1683, tot i que la documentació que s'ha conservat és més pròpia del segle XVIII i XIX. De fet el mateix Martín afirma que el segle XVIII una família procedent de Bagà, ocupa aquest mas des de 1704 fins a principi de segle XX. (Martín, E; 2005 annex.10) . Val a dir que el 1744 un tal Eudald Dachs, procedent possiblement de Gósol té la casa de l'Escriga. La casa (hereditat del coll d'Escriga) surt esmentada en un document sobre els pagadors de les rendes i censos de les baronies de Pinós datat de 1755 i en el que contempla un pagament de 1 quartera de forment, 1 quartera d'ordi, 1 quartera de civada i 2 capons valorats en 5 lliures i 13 sous (Martín, E 2005). Font original arxiu abaia de Poblet. El cadastre de 1776 (AHG) cita que en nom de Ramon Costa (Escriga) hi havia 5 habitants, pagaven 3 lliures i 10 sous de cadastre personal, 1 lliura, 8 sous i 11 diners de cadastre reial i 7 sous i 8 diners per a caps de Bestiar. En nom de Joan Dachs hi havia 3 persones (potser el mas de l'Escriga de baix ja que la casa era mes aviat petita per encabir-hi 2 famílies) i pagaven un total de 2 lliures i 6 sous de cadastre personal, 8 diners de cadastre reial i 8 diners de caps de bestiar. Val a dir que el mateix cadastre hi ha un capítol per la casa de l'esqueriga habitada am 3 habitants i amb un pagament de 2 lliures, 3 sous i 5 diners de cadastre reial. Posteriorment en un document de 1863 (AMG) i Martín, 2005 la casa tenia com a cap de família un tal Bonaventura i Puig. Hi havia 2 persones majors de 7 anys i pagaven una contribució rural de 464 rals. La mateixa casa no va patir el flux migratori del segle XIX i principi del XX, raó de la qual a principi de 1900 la casa ja figura com a abandonada.

Bibliografia

CABALLÈ CANTALAPIEDRA, F (1995). Les tres-centes cases de Gisclareny. Albí. P.41 MARTIN, E (2005). Una mirada sobre la història de Gisclareny. P. 55. AHG. Cadastre de 1776. ACA. Llibrets de

compliment pasqual. Amillament de 1863. Extret de Martín, E; 2005. Annex 21.

